

Kirkegaardens Træer.

1. Pyramidepoplen.

Af Havearkitekt *Johannes Tholle.*

Pyramidepoplen er gammelkendt paa vore Kirkegaarde, og dette er ikke uden Grund. Der er faa Træer, som er saa velegnede og kan anvendes med saa megen Fordel som Pyramidepoplen. Dens hurtige Vækst er af megen Værdi ved Nyanlæggelse, hvor det gælder om i en Fart at skaffe det nødtørftigste Læ og at give Kirkegaarden et Udseende af at være bevokset. Dens slanke Vækst er saa karakteristisk, og denne Karakter stemmer saa godt med den Stemning, det maa tilstræbes at fremkalde paa Kirkegaarden. Plantet enkeltvis eller i Gruppe kan den virke stolt, imponerende, og plantet i Alleer kan den fremkalde storslaaede Indtryk og en betagende Stemning. Enhver, der har besøgt Assistens Kirkegaard, da den lange Poppelalle stod i sin Velmagt, vil have erfaret noget af dette (se Billedet her ovenfor).

Pyramidepoplens slanke Vækst har endvidere den Fordel, at dens Krone ikke kaster saa stor og tæt en Skygge over de omliggende Grave, saa dette vil spille nogen Rolle, og dens relativt svage og ret indskrænkede Rodnet udtærer ikke synderligt. Saavel over Jorden som under den optager den kun ringe Plads i Flademaal, — netop de Forhold, der maa ses paa ved Kirkegaardsplantning. De Skavanker, der kan flyde deraf, saasom svigtende Evne til at holde sin egen høje Top lodret i den unge Alder, kan temmelig let afbødes ved Hjælp af en Støttestok.

Værre er det med Pyramidepoplens tidlige Død.

Efter at Pyramidepoplen, især *Populus nigra pyramidalis* (*P. italica*), i Begyndelsen af forrige Aarhundrede var bleven plantet paa saa mange Steder her til Lands, erfarede man fra c. 1880 og de følgende Aar, at mangfoldige af Træerne paa denne Tid døde. Man angav i disse Tider sildig Foraarsfrost som Hovedaarsagen til dette Forhold, og senere Undersøgelser synes at have godtgjort, at dette Forhold ogsaa har spillet en ikke uvæsentlig Rolle. I Aarene efter 1925 er atter et betydeligt Antal Pyramidepopler afgaaet ved Døden, og da dette har været Tilfældet saavel efter strenge som milde Vintre, er det ikke muligt at fastslaa strenge Vintre som egentlig Dødsårsag for disse Planter, der syd for Alperne trives fortræffeligt. I Hovedsagen var det ældre Træer, der døde i 1925–26, men i de følgende Aar har man ogsaa mange Eksempler paa, at unge Træer er gaaet fuldkomment ud. Selv om man nu med de hidtidige Erfaringer for Pyramidepoplers Trivsel i Danmark kan sætte en c. 75 Aar som Gennemsnitslevetiden for de fuldt udviklede Træer, og altsaa mange af de døde er falden for denne Aldersgrænse, forklarer dette ikke det Forhold, at de unge ogsaa dør. Imidlertid har Forsøgsleder, Magister E. Gram i Aar søgt at udrede Forholdet ved Pyramidepoplernes Dødsfald, og han har (Gartner-Tidende 26. Marts 1929) paavist, at der er Tale om flere forskellige Snyltere, Svampe etc., som svæk-

Tilbageskaarne Pyramidepopler paa Vestre Kirkegaard, København 1927.

ker Planterne, foraarsager Bladfald, Toptørhed og derefter Død. Det er kun glædeligt, at dette Forhold er bleven klaret, og der er formentlig paa denne Maade Mulighed for at kunne komme Bekæmpelsesforanstaltningerne nærmere ind paa Livet.

Som Middel mod Toptørhed, der paa Kirkegaardene let kan udvikle sig til en meget ubehagelig Sag, idet nedfaldne tørre Grene kan forvolde Skade paa Besøgende, Kirkegaardsarbejderne, Gravminder eller Anlæg, har man ogsaa før Fremkomsten af ovenstaaende anførte Udtalelser sine Steder brugt at skære Poplerne stærkt ind, saaledes bl. a. paa Københavns Vestre Kirkegaard. Dette gøres bedst paa Slutningen af Vinteren, og der skæres tæt ind paa Stammen, idet alle døde eller svækkede Grene fjernes. Fra denne Stamme vil der da udsendes nye Skud, saaledes som det vil kunne ses af de hosstaaende Billeder S. 66–67, og Erfaringen viser, at selv gamle Træer forynges ved en saadan Indskæring.

Indskæring, eller rettere Beskæring, er ogsaa praktiseret paa anden Maade, nemlig ved aarligt at indskære alle Grene paa Stap. Dette er bl. a. praktiseret ved Alletræerne paa Dalgas Boulevard, Frederiksberg, og denne Beskæring, der giver Træerne en afrundet og forholdsvis harmonisk Form, kan formentlig med Held overføres paa Kirkegaardsforhold, hvor man ikke ønsker, at Træerne skal blive alt for høje. Ved denne Beskæring kan man holde den Stambøjde, som ønskes, og man opnaar, at Træernes Krone bliver bredere, tættere og mere ensartet. Den Skavank er der dog ved det, dels at Træerne efter Beskæringen om Vinteren ser noget uheldige ud, og paa en Kirkegaard kan denne afstumpede Form paa Træer og Trægrene virke dobbelt uheldig, dels varer det meget længe, inden der er noget videre Løv paa dem. I Aar var t. Eks. de nævnte beskaarne Træer kun meget lidt løvede ved St. Hansdagstide, og før i August var Skuddene ikke udvoksede. Saaledes staar i samlet Udseende disse beskaarne Træer tilbage for de ubeskaarne, og de er meget længere

Tilbageskaarne Pyramidepopler, Vestre Kirkegaard, København 1927.

tilbage for andre Træer, f. Eks. Ahorn m. fl., med Hensyn til tidligt Løv. Man maa derfor være forsigtig og ikke anvende saadanne Former alt for meget, og man maa veksle dem med tidligt løvede Træer, eventuelt af andre Typer.

I Læbæltet vil Pyramidepoperne i Almindelighed hurtigst af alt skaffe Læ, og i Alleen vil dens hurtige Vækst ogsaa være værdifuld. Plantet i en Hæk, f. Eks. i en Hækskæring, vil den kunne være af megen Virkning, og naar blot Træet plantes samtidigt med, at Hækken bliver plantet, vil Rødderne fra Hæk og Træ altid kunne forliges, og begge Parter vil kunne faa Næring. Afstanden mellem Træerne kan rette sig efter, hvorledes man vil have dem til at virke. I et Læbælte, hvor de maa-ske skal virke som en Hæk, og hvor de enkelte Individuer i Rækken ingen Rolle spiller, kan Afstanden gaa helt ned til c. 1½ Meter, ja endog 1 Meter, f. Eks. naar det kun er midlertidig Plantning. I Alleplantning maa Afstanden tværs over Alleen og mellem Træerne gerne staa i et vist Forhold til hinanden, f. Eks. kan Afstanden mellem Træerne være passende lige stor til begge Sider, og det skal anføres, at Træerne paa Assistens Kirkegaard har en Afstand af 7 Meter i Rækken og 5 Meter tværs over, mens de paa Dalgas Boulevard har 9 Meters Afstand til begge Sider.

Endelig skal det anføres, at det i Modsætning til Alleplantninger af storkronede Træer, hvor det altid vil ses, naar en Krone er væsentlig mindre end Hovedbestanden, kan det lade sig gøre næsten til enhver Tid at efterplante en Alle af Pyramide-træer. Og naturligvis er dette en Fordel, — ikke mindst for en Træart som nærværende, der ikke er saa robust og længelevende som saa mange andre.

Kun undtagelsesvis og da sædvanligt kun under meget store Forhold bør slige Træer plantes paa et Gravsted. Det kan i saadant givet Tilfælde være af overordentlig stor Virkning, om der plantes en Pyramidepoppe bag et Monument, — at 2 flankerer det, eller eventuelt 1 plantes i hver af de fire Hjørner (se ogsaa Billedet i V. K. 1928, S. 100).

Pyramidepopler paa Dalgas Boulevard, Frederiksberg.